

OSD 74/12

ORZECZENIE
OKRĘGOWEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO
OKRĘGOWEJ IZBY RADCÓW PRAWNYCH

z dnia 13 lutego 2013 r.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych
w składzie:

Przewodniczący: r. pr. Hubert Schwarz
Sędziowie: r. pr. Anna Michnicka-Dziewurska
r. pr. Rafał Kania

Protokolant: apl. radc. Arkadiusz Brzozowski

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu: 13 lutego 2013 roku sprawy przeciwko radcy prawnemu

obwinionemu o to, że:

przyjął i reprezentował podejrzanego w sprawie karnoskarbowej mimo obowiązywania art. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (Dz. U. 2010/10 poz. 65 ze zm.) oraz art. 82 KPK, powodując tym samym pozostawieniem przez Sąd bez rozpoznania zażalenie na postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych, złożone w imieniu podejrzanego, tj. o przewinienie dyscyplinarne określone w art. 64 ust. 1 i 2 i art. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (Dz. U. 2010/10 poz. 65 ze zm.) w zw. z art. 1 i 6 ust. KERP

ORZEKA

1. Uniewinnia radcę prawnego od popełnienia zarzucanego mu czynu.
2. Kosztami postępowania w kwocie 462,15 zł obciąża OIRP

Rafał Kania

Hubert Schwarz

Anna Michnicka-Dziewurska

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 18 I 2012 r. p.o. Stażysty - ██████████ zawiadomiła w imieniu Sądu Rejonowego w ██████████ o rażącym naruszeniu przez r.pr. ██████████ obowiązków procesowych poprzez przyjęcie pełnomocnictwa i reprezentowanie podejrzanego w sprawie karno-skarbowej w sytuacji, gdy wyłącznym uprawnionym do reprezentowania i występowania przed Sądem jest adwokat. Sąd zażądał przy tym od Dziekana OIRP ██████████ informacji o podjętych działaniach - i to w terminie 30 dni - pod rygorem nałożenia na Dziekana kary pieniężnej w wysokości do 10.000 zł. Uzupełniając braki złożonego zawiadomienia Prezes Sądu Rejonowego ██████████ wskazał, że ██████████ podjął się reprezentacji ██████████ podejrzanego o czyn z art. 107 § 1 kks. W ramach reprezentacji, r.pr. ██████████ miał wnieść w imieniu ██████████ zażalenie na postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych, co skutkowało pozostawieniem przez Sąd wymienionego środka odwoławczego bez rozpoznania, ze względu na wniesienie go przez osobę nieuprawnioną.

Postanowieniem z dnia 14 V 2012 r. Rzecznik Dyscyplinary OIRP ██████████ wszczęła dochodzenie o przewinienie określone w art. 64 ust. 1 i 2 i art. 4 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 1 i 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Po przeprowadzeniu postępowania przygotowawczego, postanowieniem z dnia 30 VII 2012 r. Rzecznik Dyscyplinary OIRP ██████████ przedstawiła r.pr. ██████████ zarzut przyjęcia i reprezentacji podejrzanego ██████████ w sprawie karno-skarbowej mimo obowiązywania art. 87 i 88 kpk, powodując tym samym pozostawienie przez Sąd bez rozpoznania zażalenia na postanowienie w przedmiocie dowodów rzeczowych, złożone w imieniu podejrzanego.

Składając w postępowaniu przygotowawczym wyjaśnienia, obwiniony r.pr. ██████████ zaprzeczył, by reprezentował ██████████ w postępowaniu karno-skarbowym wskazując, iż obronę ██████████ przyjął od początku adw. ██████████ Zażalenie, które zostało pozostawione przez Sąd bez rozpoznania, zostało złożone przez obwinionego w imieniu ██████████ a nie ██████████ W dalszym piśmie, datowanym na 2 XI 2012 r., obwiniony wskazał, że nie dysponuje zażaleniem z dn. 4 IV 2011 r., natomiast przedłożył zupełnie inne zażalenie, datowane na 5 IV 2011 r., złożone od postanowienia prokuratora o zatwierdzeniu zatrzymania rzeczy, a nie od postanowienia dowodowego organu celnego. Obwiniony wyjaśnił również genezę udzielonych mu pełnomocnictw, wskazując jednocześnie, że w zawisłej przed sądem sprawie reprezentował wyłącznie ██████████

Wobec zebranego w toku postępowania przygotowawczego materiału dowodowego oraz poczynionych ustaleń, Rzecznik Dyscyplinary OIRP ██████████ wniosła w dniu 26 XI 2012 r. o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko r.pr. ██████████

Obwiniony - już po wniesieniu wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego - wyjaśniał w piśmie z dnia 7 II 2013 r., że stawiane mu zarzuty nie zostały potwierdzone przez Rzecznika Dyscyplinarnego dowodami, z których bez wątplenia wynikałoby, że w istocie czyn został popełniony. Wniósł o uniewinnienie go od popełnienia zarzucanego czynu, a nadto - o przesłuchanie w charakterze świadka ██████████

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Radca prawny [REDAKTED] – wraz z adw. [REDAKTED] – pełnomocnictwo do zastępowania [REDAKTED] którego w imieniu mocodawczyni udzielił w dniu 19 X 2010 r. [REDAKTED] działający w oparciu o pełnomocnictwo z dnia 16 I 2004 r. Umocowanie obejmowało m.in. prawo do występowania przed sądami powszechnymi oraz przed wszelkimi organami w postępowaniach karnych.

dowód: pełnomocnictwo z dn. 16 I 2004 (k. 48-48v)
 pełnomocnictwo z dn. 19 X 2010 r. (k. 47)

Odrebnym pełnomocnictwem z dnia 2 XI 2011 r. [REDAKTED] umocowała r.pr. [REDAKTED] do reprezentowania przed wszystkimi organami i sądami, we wszystkich instancjach i we wszystkich sprawach związanych z postępowaniem prowadzonym przez Dyrektora Urzędu Celnego [REDAKTED] Prokuratora Rejonowego [REDAKTED] oraz Sąd Rejonowy [REDAKTED] przy czym wymienione sprawy toczyły się w trybie karno-skarbowym.

dowód: pełnomocnictwo z dn. 2 XI 2011 (k. 19)

Z kolei [REDAKTED] udzielił pełnomocnictwa do obrony adw. [REDAKTED] przy czym pełnomocnictwo również dotyczyło spraw o charakterze karno-skarbowym.

dowód: pełnomocnictwo z dn. 14 I 2011 r. (k. 20)
 protokół przesłuchania podejrzanego (k. 22-24)

Reprezentując [REDAKTED] r.pr. [REDAKTED] złożył następujące pisma procesowe:

- zażalenie z dn. 5 VII 2011 r. na postanowienie Sądu Rejonowego [REDAKTED] (k. 27-28)
- zażalenie z dn. 5 IV 2011 r. na postanowienie Prokuratury Rejonowej [REDAKTED] (k. 42-45)
- zgłoszenie interwencji w sprawie z dn. 28 XI 2011 r. (k. 46)

przy czym [REDAKTED] w postępowaniach, których dotyczą powyższe pisma, występowała w charakterze właściciela zatrzymanych rzeczy, a nie oskarżonego.

Sąd ustalił nadto, iż w charakterze obrońcy [REDAKTED] wystąpił adw. [REDAKTED]

dowód: zażalenie z dn. 5 VII 2011 r. na postanowienie Sądu Rejonowego [REDAKTED] (k. 25-26)

Sąd zważył, co następuje:

Zebrany w sprawie materiał dowodowy nie pozwolił na przyjęcie, by można było przypisać r.pr. [REDAKTOWANE] zarzucany mu czyn. Z ustaleń poczynionych przez Sąd nie wynika, by obwiniony r.pr. [REDAKTOWANE] kiedykolwiek występował w charakterze obrońcy [REDAKTOWANE] w postępowaniu karnym lub karno-skarbowym.

Postępowanie toczyło się wskutek skargi złożonej przez Prezesa Sądu Rejonowego w [REDAKTOWANE] Złożonej skardze, po uzupełnieniu braków formalnych dotyczących niewłaściwej reprezentacji, został nadany bieg, jednakże zawiadamiający nie przedłożył – pomimo monitów Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP w [REDAKTOWANE] – jakichkolwiek dowodów potwierdzających fakt podjęcia przez r.pr. [REDAKTOWANE] obrony [REDAKTOWANE] w postępowaniu karno-skarbowym.

Obwiniony konsekwentnie zaprzeczał faktowi przyjęcia pełnomocnictwa [REDAKTOWANE] wskazując, iż przyjął on jedynie pełnomocnictwo do reprezentacji [REDAKTOWANE] która w prowadzonych postępowaniach karno-skarbowych nie była osobą oskarżoną, a występowała jedynie jako właścicielka rzeczy zatrzymanych w ramach postępowań (terminala oraz pieniędzy), czyli interwenient w rozumieniu art. 119 kks. Tym samym r.pr. [REDAKTOWANE] był pełnomocnikiem strony (art. 120 § 1 kks *in fine*), którego uprawnienia procesowe limitują granice interwencji (art. 120 § 3 kks).

Pełnomocnikiem interwenienta może być radca prawny, co wynika wprost z art. 123 § 1 kks. Należy zatem uznać, iż tak długo, jak r.pr. [REDAKTOWANE] działał w charakterze pełnomocnika interwenienta w postępowaniu o przestępstwo karno-skarbowe, nie doszło do naruszenia przepisów postępowania dotyczących wymogów odnośnie przedstawicieli stron.

Sąd w niniejszym postępowaniu badał również okoliczność leżącą u podstaw skargi, czyli ewentualne przyjęcie przez r.pr. [REDAKTOWANE] pełnomocnictwa do obrony [REDAKTOWANE] w postępowaniu o przestępstwo karno-skarbowe. Z zebranego materiału dowodowego nie wynika jednak w żaden sposób, by do popełnienia takiego czynu przez r.pr. [REDAKTOWANE] w istocie doszło. Jedynym dokumentem, z którego wynika, że obwiniony występował w charakterze obrońcy [REDAKTOWANE] (co najmniej składając pismo procesowe), jest postanowienie Sądu Rejonowego w [REDAKTOWANE] Wydziału VI Karnego Zamiejscowego z siedzibą w [REDAKTOWANE] z dnia 16 stycznia 2012 r. Sąd Karny – w uzasadnieniu tegoż postanowienia – podał, że zażalenie w imieniu podejrzanego [REDAKTOWANE] oraz interwenientki [REDAKTOWANE] wniósł r.pr. [REDAKTOWANE] (k. 30). Postanowienie Sądu Rejonowego w [REDAKTOWANE] [REDAKTOWANE] nie może być jednak bezpośrednim dowodem na okoliczność występowania obwinionego w charakterze obrońcy [REDAKTOWANE]. Takim dowodem mogłyby być np. pełnomocnictwo do obrony [REDAKTOWANE] pisma procesowe (w tym zażalenie, wskutek którego wydane zostało przywołane postanowienie SR w [REDAKTOWANE] lub inne dokumenty świadczące wprost o przyjęciu przez r.pr. [REDAKTOWANE] obrony w postępowaniu karno-skarbowym. Postanowienie Sądu Rejonowego w [REDAKTOWANE] jest li tylko oceną stanu faktycznego i prawnego, jaki zaistniał w rozpatrywanej przez ten Sąd sprawie, a nie bezpośrednim dowodem zajścia ustalonych przez Sąd faktów. Należy pamiętać, iż Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie jest w żadnej mierze związany ustaleniami SR w [REDAKTOWANE] przedstawionym w przywołanym rozstrzygnięciu. Szeroki wywód na temat relacji postępowania dyscyplinarnego oraz postępowania karnego przedstawił Sąd Najwyższy jednym z orzeczeń dot. relacji pomiędzy obydwooma postępowaniami: „z ustawy o radcach prawnych w żaden sposób bowiem nie wynika, aby sądy

dyscyplinarne były związane orzeczeniami, które zapadają w toku postępowań karnych, których przedmiotem jest ten sam czyn, co w postępowaniu dyscyplinarnym. W art. 67 ust. 1 ustawy ustanowiono zasadę przeciwną, to jest zasadę niezależności postępowania dyscyplinarnego od postępowania karnego" (zob. S. Małecki - Z orzecznictwa sądów dyscyplinarnych, Radca Prawny 2010, nr 5). Skoro sądy dyscyplinarne nie są związane orzeczeniami, które zapadają w postępowaniach karnych dotyczących tego samego czynu, to *per analogiam* uznać należy, że nie powinny być związane orzeczeniami zapadłymi w innych sprawach, a z pewnością orzeczeniami innymi niż wyroki skazujące. Dlatego też Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zobowiązany był przeprowadzić postępowanie dowodowe co do okoliczności związanych z popełnieniem czynu, nie ograniczając go jedynie do postanowienia Sądu Rejonowego w [REDAKTED] [REDAKTED]. Wobec jednak braku dowodów przemawiających za popełnieniem przez obwinionego zarzucanego czynu, Sąd nie znalazł jakichkolwiek podstaw ograniczających wiarygodność obwinionego, który zaprzeczył, by kiedykolwiek występował w roli obrońcy [REDAKTED] w postępowaniu karno-skarbowym. Można oczywiście odnotować, iż zeznania złożonego przez obwinionego nie wyjaśniały w pełni okoliczności sprawy, a sam obwiniony nie przedłożył odpisu zażalenia, o którym mowa w postanowieniu Sądu Rejonowego w [REDAKTED] [REDAKTED] jednakże nie można przyjąć, by obowiązkiem obwinionego było udowadnianie swej niewinności, skoro podstawową zasadą postępowania karnego *sensu largo* (w tym dyscyplinarnego) jest domniemanie niewinności.

Z tych względów orzeczono jak wyżej.

Niniejsze orzeczenie nie jest prawomocne, bowiem Stronom przysługuje prawo jego zaskarżenia do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [REDAKTED] w terminie 14 dni od daty otrzymania orzeczenia wraz z uzasadnieniem.

Ubert Sheer

